

KAMMARRÄTTEN

RÄTTSFALL

Förtäckt utdelning från aktiebolag; tillika fråga om rätt beskattningsår

TN taxerade direktör J år 1963 till sis och kis, vilka taxeringar vann laga kraft.

Hos PN yrkade TI, att J skulle för år 1963 eftertaxeras för 50.000 kr, enär J från ett av honom ägt AB under år 1962 — i samband med att bolaget trätt i likvidation — uttagit 50.000 kr mot att han övertagit en bolaget åvilande ev. uppkommande retroaktiv hyresskuld till Stockholms stad samt det under 1964 konstaterats, att något skuldförhållande till staden ej förelegat.

J genmälde. Bolaget, som 1955 hyrt affärslokaler i en staden tillhörig fastighet, hade 1957 inställt sina betalningar, begärt ackord och trätt i likvidation, därvid hyresrätten till lokalerna överlätits till annat företag. Staden hade hos hyresnämnden tidigare gjort ansökan om fastställelse av grundhyra, men ärendet hade inte blivit avgjort. Vid överlåtandet av hyresrätten hade bolaget ställt borgen för den merhyra, som kunde komma att efterdebiteras bolaget, och J hade inträtt som borgensman. I bolagets räkenskaper hade skulden upptagits till 50.000 kr. År 1962 träffades ett skriftligt avtal mellan bolaget och J, enligt vilket J skulle såsom egen primär skuld övertaga skyldigheten att betala bolagets retroaktiva hyra mot att bolaget till J utbetalade 50.000 kr.

J skulle svara för samtliga kostnader men tillförsäkrades alla rättigheter, som möjligen kunde tillkomma bolaget i anledning av hyresavtalet. Staden hade återkallat hyresärendet och därefter efterskänkt sin fordran om merhyra. Ett skuldförhållande till staden hade sålunda förelegat till mitten av aug 1964.

PN fann med hänsyn till i målet upplysta förhållanden, att det mottagna beloppet var att anse som skattepliktig utdelning vid 1963 års taxering.

Hos KR yrkade J undanröjande av eftertaxeringarna och anförde bl. a. Så länge hyresnämndens beslut i ärendet inte fattats, hade det förelegat en latent hyresskuld och hade vid tiden för avtalet 1962 skulden för J varit en realitet. De förhållanden, som förelegat under beskattningsåret, borde ligga till grund för bedömningen av den ifrågavarande transaktionen.

I sitt utslag yttrade KR. Av handlingarna i målet framgår, att hyran för de affärslokaler bolaget disponerat, varit i avvaktan på prövning av hyresnämnd preliminärt bestämd. På grund härav får en viss risk för ytterligare hyresbetalning anses ha förelegat för bolaget. Det är vidare upplyst, att J — sedan bolaget 1957 trätt i likvidation med J som likvidator och tillika ende aktieägare — i samband med att bolaget överlätit hyresrätten till ett annat företag iklätt sig borgensansvar

för den ytterligare hyresbetalning, som kunde komma att göras gällande från fastighetsägarens sida, ävensom att bolaget i enlighet med ett i målet åberopat avtal den 1/6 1962 till J under samma år utbetalat ett belopp å 50.000 kr, som i avtalet angivits utgöra ersättning för att J iklätt sig borgensansvaret. — Den omständigheten, att J under tiden före sistnämnda utbetalning gjort borgensåtagandet, kan icke anses innebära, att vad J uppburit från bolaget utgjort vederlag för åtagandet, så mycket mindre som — enligt vad utredningen giver vid handen — fastighetsägaren helt avstått från krav på ytterligare hyresbetalning. På grund därav finner KR i likhet med PN, att beloppet å 50.000 kr, som bolaget under beskattningsåret utbetalat till J, måste anses utgöra för J skattepliktig inkomst i form av förtäckt utdelning. Oavsett det förhållandet att fastighetsägaren avstått från sin eventuella hyresfordran först under 1964, hade denna utdelning bort tagas till beskattning hos J vid 1963 års ordinarie taxering. — KR lämnar förty besvären utan bifall. (KR:s utslag den 9/6 1966.)

Jfr RR:s utslag den 21/11 1963 (Skattenytt 1964 sid. 180).

Ett spörsmål angående ändring av bokslut

TN taxerade år 1964 ett AB — som i sin deklaration för räkenskapsåret den 1 maj 1962 — den 30 april 1963 inte redovisat någon inkomst av rörelse — till sig för 7.620 kr, beskattningsbar inkomst, och till kis för 7.650 kr, beskattningsbar inkomst. Därvid hade avdrag medgivits för värdeminskning av inventarier med 46.941 kr i stället för yrkade 54.600 kr utan att underrättelse därom lämnats.

Hos PN hemställde bolaget om avdrag för värdeminskning av inventarier med i deklarationen angivet belopp och i anledning därav om undanröjande av taxeringarna. Bolaget anförde bl a. Varulager hade inte nedskrivits, ehuru så kunnat ske med inte mindre än 592.923 kr. Om TN inte försummat lämna underrättelse om avvikelsen från deklarationen, hade bolagets styrelse haft möjlighet omarbeta bokslutet och i stället lägga upp en dold reserv i varulagret, motsvarande det ej medgivna värdeminskningensavdraget.

PN yttrade. Bolaget är rätteligen taxerat och har inte i samband med målets utredning åberopat av varulagrets nedskrivning betingad ändring av bokslutet. På grund härav och då vid tiden för TN:s beslut tvenne bokslut skulle ha berörts av sådan nedskrivning, lämnar PN bolagets talan utan bifall.

Hos KR fullföljde bolaget sin talan och åberopade därvid en nyupprättad, den 23/6 1965 dagtecknad deklaration. Till grund för denna hade lagts ett ändrat bokslut, enligt vilket värdeminskning av inventarier gjorts med av TN beräknade 46.941 kr och en dold reserv i varulagret upplagts med 7.659 kr, motsvarande skillnaden mellan av bolaget och TN upptagna värdeminskningensbelopp.

TI genmälde. Den åberopade ändringen av bokslutet per den 30 april 1963, varvid varulagret upptagits till ett 7.659 kr lägre belopp än i det ursprungliga bokslutet per s d, har vidtagits den 23/6 1965. Ändringen har således vidtagits sedan den deklaration, som grundats på efterföljande bokslut, avgivits. 1965 års deklaration — omfattande räkenskapsåret den 1 maj 1963—den 30 april 1964 — har nämligen upprättats den 15/2 1965, som är den sista dag, då 1965 års dekla-

ration enl TF skulle avlämnas. Under åberopande av RN:s medd. nr 3:1 år 1958 hemställde TI, att den av bolaget vidtagna ändringen av bokslutet inte skulle godtagas utan PN:s beslut fastställas .

KR yttrade i sitt utslag. Taxeringarna undanröjas, enär med hänsyn till i målet förekomna särskilda omständigheter den på grundval av det ändrade bokslutet upprättade deklarationer må läggas till grund för ifrågavarande års taxering och då enligt denna någon beskattningsbar inkomst icke uppkommit. (KR:s utslag den 11/5 1966)

Jfr: Geijers m fl. skattehandbok I, 6:e uppl sid. 467.

Om avdrag för ökade levnads-kostnader

S — som i egenskap av ingenjör i privat tjänst under år 1964 uppburit traktamentsersättning för 10 endagsförrättningar med 341 kr samt för korttidsförrättningar, inkluderande 37 övernattningar, med 2.930 kr eller sammanlagt 3.271 kr, allt enligt kontrolluppgift från arbetsgivaren — upptog i sin deklaration 1965 vid beräkning av inkomst av tjänst nämnda ersättning såsom intäkt samt tillgodoförde sig avdrag för fördyrade levnadskostnader med motsvarande belopp.

TN medgav S avdrag för fördyrade

levnadskostnader med 2.423 kr, motsvarande 24 kr för dag under 10 dagar och 59 kr för dygn under 37 dygn.

Hos PN yrkade S taxering enligt deklaration samt anförde. Ersättningen för korttidsförrättningar å 2.930 kr avsåg traktamenten dels för 37 dagar med övernattningar, dels ock för 22 ½ överskjutande dagar i samband därmed. S ansåg sig för den tid, han sålunda vistats å tjänsteresa, berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader med belopp, motsvarande vad statlig befattningshavare ägde uppbära i traktamentsersättning enligt allmänna resereglementet under traktamentsklass A.

TI hemställde om ogillande av yrkandet under åberopande att TN:s beslut överensstämde med av riksskattenämnden utfärdade anv. ang avdrag för fördyrade levnadskostnader vid tjänsteresa i enskild tjänst m m samt att S ej styrkt sig ha haft kostnader utöver medgivet avdrag.

PN lämnade S:s talan utan bifall, enär det inte i målet ådagalagts, att han var berättigad till avdrag för merkostnader vid tjänstgöring utom den ordinarie verksamhetsorten med belopp överstigande det av TN medgivna.

Hos KR fullföljde S sin talan.

KR: ej ändring. (KR:s utslag den 29/6 1966.)

Jfr. Andra stycket av anvisningspunkt 3 till 33 § KL samt RN 1964: 1: 3.